1577

Minister van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen (Van Maarseveen) aan hoge commissaris te Djakarta (Hirschfeld), 18 juli 1950

Bestemd voor Hirschfeld, mede namens Drees en Blom.

Uit verschillende besprekingen en berichten is mij wederom gebleken hoe zwaar de Ambonaffaire velen op het hart ligt. De Ministerraad heeft mede naar aanleiding van recente berichten over landingen en gevechten op Buru en Ceram besloten dat minister-president een dringende persoonlijke boodschap zal richten tot Hatta om alles in het werk te stellen om conflict op vredelievende wijze op te lossen. De boodschap luidt

'de laatste berichten omtrent landingen en gevechten op enige eilanden in de omgeving van Ambon tussen detachementen van de APRIS en Ambonese troepen hebben bij mij en vele van mijn landgenoten de ernstige vrees gewekt dat de neiging veld wint om de moeilijkheden welke in Indonesië met betrekking tot Ambon gerezen zijn, met geweld van wapenen op te lossen. Vooropstellende, dat Nederland na de souvereiniteitsoverdracht zich bepaaldelijk niet wil inlaten met interne Indonesische zaken, die de belangen en rechten van Nederland of Nederlanders niet raken meen ik te mogen vertrouwen dat Uwe Excellentie beseft dat en waarom een dergelijke ontwikkeling van zaken Nederland en het Nederlandse volk niet onberoerd laat. Ik moge er Uwe Excellentie opwijzen, dat een der voornaamste doeleinden van de RTC-overeenkomsten zou worden gemist wanneer geweld van wapenen in een conflict als het onderhavige de oplossing zou moeten brengen. Wanneer ik denk aan de gevolgen van een bloedige strijd, waarvan velen die niet aan het ontstaan van het conflict hebben medegewerkt het slachtoffer zouden kunnen worden en waardoor het door de oorlog toch al zo geteisterde Ambon nog meer zal worden vernield, mag ik niet nalaten Uwe Excellentie met diepe ernst te verzoeken alles in het werk te stellen om een oplossing langs vredelievende weg te bereiken. Juist in dit tijdsgewricht dat in een ander deel van Azië de wapenen op zo onrustbarende wijze spreken en de wereld met angstige spanning de gevolgen van het Korea-conflict afwacht, geloof ik dat niets mag worden nagelaten om waar elders strijd dreigt, een vredelievende oplossing te bevorderen. Ik hoop en vertrouw dat Uwe Excellentie dit beroep van mij op U zult willen overwegen in de geest waarin het is opgesteld namenlijk een geest van oprechte vriendschap voor U, Uw Regering en Uw volk. Het is welhaast overbodig Uwer Excellentie te verzekeren dat de Nederlandse Regering bereid is al het mogelijke te doen wat van haar zou worden gevraagd om er toe mede te werken dat deze zaak op vredelievende wijze tot een eind wordt gebracht.'

Ik verzoek U deze boodschap van Drees zo spoedig mogelijk aan Hatta persoonlijk te willen overhandigen. Voorts deel ik U mede, dat aan het State Departement wordt verzocht Cochran te instrueren dat hij zijn invloed aanwendt om wapengeweld te voorkomen. Tenslotte moge ik U verzoeken te overwegen of het dienstig zou zijn nog eens ondershands met de leden van de UNCI te overleggen of harerzijds ten deze iets kan worden gedaan ter bevordering van het gebruik van vredelievende middelen van beide zijden.

Kenmerk: Van Maarseveen 150.
© NA, archief Minkol., codetel. 195013
http://resources.huygens.knaw.nl/indonesischebetrekkingen1945-1969/Nederlands-indonesischeBetrekkingen1950-1963/Document/17183